

แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับ
ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของ
กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก กิตติศักดิ์ กาญจนะวลิต

รองผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2563

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่
ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์
โดย พันเอก กิตติศักดิ์ กาญจนะวสิต
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ดร. ธีชกร ภูวพัฒน์ดล

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2563 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

(มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ฉกาจ ชันดี)

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.

(ดนุวัศ สาคริก)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก ดร.

(ธีชกร ภูวพัฒน์ดล)

กรรมการ

พันเอก

(สถิตย์พันธ์ ประกอบผล)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(ธนิตา วงษ์จินดา)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พินเอก กิตติศักดิ์ กาญจนะวสิต
เรื่อง	แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์
วันที่	กันยายน 2563 จำนวนคำ : 5,315 จำนวนหน้า : 15
คำสำคัญ	แนวทางการเสริมสร้างความพร้อม, ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพร้อมค้นหาปัจจัยและองค์ประกอบที่จะเพิ่มความพร้อม และนำเสนอแนวทางในการเสริมสร้างความพร้อมของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ในการรับมือกับภัย-คุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันโดยเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายความมั่นคงรวมทั้งสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกองทัพบก ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนระเบียบวิธีวิจัยอย่างถูกต้องโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล และใช้แนวทางของการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นแนวทางหลักในการดำเนินงาน ซึ่งจะมุ่งเน้นไปยังการศึกษาเชิงลึก เก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ทบทวนจากประสบการณ์ในอดีต ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปประยุกต์ ปรับปรุงขั้นตอนการทำงานในเชิงยุทธศาสตร์ ส่งผลให้สามารถมีเครื่องมือในการช่วยตัดสินใจทางยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าว คือ แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ประกอบด้วย การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและเครื่องช่วยฝึก, การพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลเพื่อรองรับข้อมูลข่าวสารที่มีจำนวนมาก, การประเมิน สํารวจ สอบถาม ศึกษาข้อมูลกำลังพล เพื่อจัดกลุ่มกำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่ และการอบรม Unit School เรื่องการใช้งานเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาความรู้กำลังพล ซึ่งแนวทางการพัฒนาทั้ง 4 แนวทางจะทำให้กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์มีความพร้อมในด้านกำลังพล, ด้านยุทธโธปกรณ์, ด้านการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ

ซึ่งจากผลการวิจัยในประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ โดยในเชิงนโยบาย ได้แก่ ควรกำหนดนิยามและขอบเขตของความมั่นคงให้มีความชัดเจนและครอบคลุมภารกิจด้านความมั่นคง, ควรสร้างความชัดเจนของแผนงานด้านความมั่นคงและพัฒนา กลไกให้มีความพร้อมในการขับเคลื่อนงานตามแผน, ควรปรับปรุงระบบงบประมาณให้มี กรอบวงเงินสนับสนุนความมั่นคงอย่างชัดเจน, ควรกำหนดเกณฑ์การวัดผลสำเร็จของงาน โดยการ ปรับนำหนักคะแนนวัดผลด้านความมั่นคงให้มากขึ้น และควรมีการจัดการฐานข้อมูลด้าน ความมั่นคงอย่างถูกต้อง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน และในเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ จัดให้กองทัพ มีโครงสร้างการจัดองค์กรเพื่อจัดการด้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีที่ชัดเจน, ควรนำ แนวทางการเพิ่มความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของ กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ไปประยุกต์ใช้กับหน่วยระดับเดียวกัน, มีกฎหมายรองรับ ให้อำนาจกองทัพในการบริหารจัดการกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี, ควรศึกษาวิจัย ในหัวข้อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในด้านอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน และควรสนับสนุน งบประมาณและเครื่องมือสิ่งอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่จำเป็นในการทำงาน

ABSTRACT

AUTHOR : Colonel Kittisak Kanchanavasita

TITLE : The Methods of Strengthening the Readiness in order to Prepare for Non-traditional Threats of Technology within 1st Artillery Regiment King' Guards.

DATE : September, 2020 **WORD COUNT** : 5,315 **PAGES** : 15

KEY TERMS : Method of strengthening the readiness, New threats of technology

CLASSIFICATION : Unclassified

The research of “The Methods of strengthening the readiness in order to prepare for non-traditional threats of technology with in 1st Artillery Regiment King’s Guards” has its objectives to evaluate the readiness, searching for factors and contents to increase in readiness, and to present the methods of strengthening the readiness in order to prepare for non-traditional threats of technology within 1st Artillery King’s Guards nowadays. This research is linking with national security strategies and security policies including to conform to the changing of the world’s context. This research will lead to the success of the National security strategies and to conform to the Army’s visions. This research proceed according to procedures and contents of the research methodology by using the strategy research as the guidance to analyses the data and using documentary research as the guidance of the execution. This research will lead to the profound study and collecting more data in order to revise on the previous experiences which will create new knowledge and this will be adapted and developed the logic of working with the strategy. This will result in strategy decision making to be the most efficiency. This research found that the methods of strengthening the readiness in order to prepare for non-traditional threats of technology with in 1st Artillery Regiment King’s

Guards consist of supporting of innovation and training aids, development of database system management in order to support vast amount of information, evaluation and enquiring on personal information in order to regroup troops on operation, and conduct unit school on technology in order to develop the knowledge of troops. These 4 development methods will strengthening the readiness of 1st Field Artillery Regiment, King's Guard in the aspect of personnel, armaments, management and budget. From the result of this research, according to the mentioned aspects, the author introduce both policies and operating dimension. Policies dimensions are clear and cover of terminologies and boundaries, clear of security planning and developing mechanism in order to operate according to the plan, development of budgeting system in order to have a clear supporting budget for the security, specify evaluation criteria of job to be done by increasing the weight on security, and correctly managing of the security database in order to be used as a whole. Operating dimensions are organizing the military in order to be able to have a clear management on non-traditional threats of technology, adapt and use the methods of strengthening the readiness in order to prepare for non-traditional threats of technology within 1st Artillery Regiment King' Guards in the same level of units, must have supporting law in order to give the power to the military to manage non-traditional threats of technology, and must study and research on the other non-traditional threats which will effect on operation and must support operating budget and technology tools.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์เรื่อง“แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์” ในครั้งนี้เกิดขึ้นจากการที่ผู้วิจัยได้รับคัดเลือกให้เข้ารับการศึกษา ณ วิทยาลัยการทัพบก ประจำปีการศึกษา 2563 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยในหัวข้อที่จะเกิดประโยชน์ต่อกองทัพบก และกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ซึ่งเห็นว่าภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางในกลุ่มนักวิชาการ และมีแนวโน้มจะเป็นภัยที่มีความซับซ้อนและจะทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่กองทัพไทย ซึ่งเป็นกลไกทางด้านความมั่นคงของรัฐบาล และมีขีดความสามารถและศักยภาพสูงในการจัดการกับปัญหาความมั่นคงในลักษณะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีที่เป็นองค์รวม (Holistic) จะได้เตรียมปรับบทบาท และโครงสร้างการจัดของกองทัพให้เหมาะสม เพื่อเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณกองทัพบกที่ได้คัดเลือกให้ผู้วิจัยเข้ารับการศึกษา ณ วิทยาลัยการทัพบก แห่งนี้ ซึ่งช่วยเพิ่มพูนความรู้ด้านยุทธศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น พร้อมนำไปปฏิบัติงานได้จริง รวมทั้งได้พบกับเพื่อนต่างเหล่าทัพและเพื่อนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้มีผู้วิจัยได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย สามารถนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติงานต่อไป

ขอขอบพระคุณ พันเอก ดร. ธีชกร ภูพัฒน์ดล อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นอย่างสูงที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำและตรวจสอบงานวิจัยฉบับนี้เป็นอย่างดี และกรุณาให้ความช่วยเหลือที่มีประโยชน์อย่างเต็มที่ ซึ่งทำให้งานวิจัยนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุวัต สาคริกผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษาด้านข้อมูลและการวิเคราะห์สรุปผลสำหรับการวิจัยที่เป็นประโยชน์ รวมถึงให้คำแนะนำด้านวิชาการต่างๆ เป็นอย่างดีตลอดการทำงานวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ ครอบครัวและทุกๆท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามแต่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยชิ้นนี้จะสามารถเป็นประโยชน์ให้กับการเสริมสร้างความพร้อมของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีต่อไป

แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของ กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

“แม้หวังตั้งสงบ จงเตรียมรบให้พร้อมสรรพ
ศัตรูก้าวมาประจัญ จะสู้ริบสูญ”

จากคำขวัญพระราชทาน แห่งองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 แห่งราชวงศ์จักรี ที่ทรงพระราชทานแก่กองเสือป่า¹ สามารถถอดความหมายได้ถึงการเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้านเพื่อรับมือกับภัยที่ต้องเผชิญในอนาคต

ประเทศไทยได้ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”² หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ซึ่งในยุทธศาสตร์ชาติได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อนและมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ในเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด³ และความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อน และอาชญากรรมไซเบอร์⁴ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปีที่เป็นรูปธรรม คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”⁵ เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกๆ ระดับตั้งแต่ระดับชาติ

สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชนประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด⁶

ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ส่งผลให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดและพลิกผัน ทำให้มิติที่พึ่งพวงถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างไม่อาจแบ่งแยกได้ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงจึงให้ความสำคัญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี โดยแนวโน้มว่าภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีจะเป็นภัยที่มีความซับซ้อน หลากหลายมิติร่วมกัน และจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ⁷ ภัยคุกคามนี้จะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของสังคมไทยโดยตรง ทั้งนี้การป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของรัฐบาลปัจจุบันมีลักษณะต่างคนต่างทำ ไม่มีองค์กรที่ชัดเจนรับผิดชอบในการบูรณาการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถป้องกัน ยับยั้ง และแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าได้อย่างมีระบบ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุการณ์ และเมื่อเกิดเหตุการณ์ภัยที่ร้ายแรง สังคมไทยอาจจะต้องตกอยู่ในสภาวะระส่ำระสาย เสียขวัญ จนขยายวงกว้างไปสู่ความมั่นคงด้านอื่นๆ ในสถานการณ์เช่นนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่กองทัพไทย ซึ่งเป็นกลไกทางด้านความมั่นคงของรัฐบาล ที่มีขีดความสามารถและศักยภาพสูงในการจัดการกับปัญหาความมั่นคงในลักษณะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีที่เป็นองค์รวม (Holistic)⁸ จะได้เตรียมปรับบทบาทและโครงสร้างการจัดการของกองทัพให้เหมาะสม เพื่อเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน เฉียบพลันในอนาคตอันจะทำให้กองทัพได้เป็นที่พึ่งและมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นต่อสังคมไทย

จากการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พบว่า มีประเด็นยุทธศาสตร์อยู่ 5 ประเด็น คือ 1) การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศ 2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิมที่มีอยู่อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว 3) การพัฒนาศักยภาพ

ของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ 4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศ และ 5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่างๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁹

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 ได้นำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มาเป็นกรอบในการจัดทำเป็นแผนและนโยบายเพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ “มีเสถียรภาพภายในประเทศ ลดภัยข้ามเขตพรมแดนไทย มีบทบาทสร้างสรรค์ในภูมิภาคและประชาคมโลก”¹⁰ โดยการศึกษาถึงสถานการณ์และบริบทความมั่นคงในเรื่องความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และบริบทความมั่นคงในระดับโลก ระดับภูมิภาค ภายในประเทศ และข้ามพรมแดน ซึ่งสรุปได้ว่าเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ จึงได้นำกรอบแนวความคิด ทั้งทางด้านกฎหมายและความเชื่อมโยงต่างๆ มาใช้เป็นกรอบในการแปลงนโยบายมาสู่การปฏิบัติ

โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย 16 ประเด็นนโยบาย คือ 1) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ 3) ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน 5) สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ 6) ปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล 7) จัดระบบป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง 8) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน 9) เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต 10) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 11) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 12) เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร

13) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ 14) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ 15) พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ และ 16) เสริมสร้างคุณภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ¹¹

นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ปี 2563

นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ปี 2563 ได้กำหนดให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์กองทัพบก ปี 2580 ที่กำหนดไว้ว่า “เป็นกองทัพบกที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค”¹² โดยเจตนารมณ์และวิสัยทัศน์การปฏิบัติงานของผู้บัญชาการทหารบก ยังคงให้ความสำคัญทั้งภารกิจหลักในการเตรียมกำลังและการใช้กำลัง และการรับมือกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงทุกรูปแบบ ซึ่งได้กำหนดให้เป็น “ปีแห่งการพัฒนาความรู้และความสามารถทางทหารของกำลังพล ทบ. ในทุกระดับ” เพื่อส่งเสริมให้กำลังพลมีขีดความสามารถทั้งในระดับบุคคล และในระดับหน่วย ให้มีขีดความสามารถในการรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อนและผสมผสานมากยิ่งขึ้น (Hybrid Warfare)¹³

กองทัพบกได้ให้ความสำคัญกับการเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังที่ได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ของกองทัพบก โดยการพัฒนาศักยภาพของกองทัพ เช่น การปฏิรูปการบริหารจัดการ การปรับปรุงโครงสร้างกองทัพ ตลอดจนการพัฒนาด้านกำลังพล ยุทธโศปกรณ์ การฝึกและศึกษาทางทหารและแผนปฏิบัติการ เพื่อรองรับกับการภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทางด้านเทคโนโลยี โดยได้กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วน และนโยบายเฉพาะด้าน

ในส่วนของนโยบายเร่งด่วน มุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาความรู้และความสามารถทางทหารของกำลังพลในทุกระดับ, การเสริมสร้างสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถตอบสนองต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่, การจัดหายุทธโศปกรณ์ตามความจำเป็นและความเร่งด่วนทางด้านยุทธการ, การปรนนิบัติบำรุง ดูแลรักษาอาวุธยุทธโศปกรณ์, การปฏิบัติการจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์, การดำเนินการด้านงบประมาณ ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ และการแก้ไขปัญหาเสพติด¹⁴ เป็นต้น

ในส่วนของนโยบายเฉพาะด้าน แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านกำลังพล มุ่งเน้นในเรื่อง การพัฒนากำลังพล, การพัฒนาระบบวิเคราะห์งาน ระบบประเมินค่า, การพัฒนาความรู้ ตามตำแหน่งหน้าที่ ความรู้เพิ่มเติม ความรู้ด้านอื่นๆ, การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย, การปลูกฝังอุดมการณ์ความเป็นทหารอาชีพและวินัยกำลังพล 2) ด้านการข่าว มุ่งเน้นในเรื่อง การให้ความร่วมมือการขยายความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, การปรับปรุงพัฒนา และ ใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศ, ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับงานด้านการข่าว, เสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และพัฒนากำลังพลด้านการข่าว 3) ด้านยุทธการ มุ่งเน้นในเรื่อง การแจกจ่ายอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ทันสมัย, การฝึกศึกษา โดยปรับให้เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ในการศึกษาทางไกล, ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในการดำรงสภาพอาวุธยุทธโปกรณ์ และการพัฒนายุทธโปกรณ์ที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 4) ด้านการส่งกำลังบำรุง มุ่งเน้นในเรื่อง การส่งกำลัง การซ่อม บำรุง การขนส่ง การบริการทางการแพทย์ และการบริการอื่นๆ 5) ด้านกิจการพลเรือน มุ่งเน้นในเรื่อง การจัดกิจกรรมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ, การบูรณาการ กับทุกภาคส่วน และการพัฒนาขีดความสามารถด้านประชาสัมพันธ์ และ 6) ด้านปลัดบัญชาฯ มุ่งเน้นในเรื่อง การดำเนินการด้านงบประมาณ, การดำเนินการด้านการบริหารจัดการ และการดำเนินการด้านพัฒนาระบบราชการของกองทัพบก¹⁵

แนวคิดด้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่

หลังจากการสิ้นสุดของยุคสงครามเย็นเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ความมั่นคงโลกภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ภัยคุกคามรูปแบบเดิม (Traditional threats) หรือภัยคุกคามตามแบบ (Conventional threats) ที่กระทำโดยรัฐต่อรัฐ ต่ออำนาจอธิปไตยและบูรณภาพเหนือดินแดนของรัฐ ซึ่งเป็นภัยคุกคามทางทหาร (Military threats) นั้นได้ลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่ภัยคุกคามรูปแบบอื่นที่มีใช้ภัยคุกคามทางทหาร (Non - Traditional threats) กลับมาสร้างปรากฏการณ์ให้เห็นโดยทั่วไปและมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขยายวงกว้างไปทั่วโลก

จากการศึกษาความหมายของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non - Traditional threats) พบว่า ในหนังสือ “Global Response to Global Threats” ของ Christ Abbott, Paul Rogers

and John Slobodan ได้แบ่งประเภทของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ออกได้เป็น 4 ประเภท¹⁶ คือ

1. ภัยจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate Change)
2. ภัยจากการแข่งขันแย่งชิงทรัพยากร (Competition over Resources)
3. ภัยจากการเกิดขึ้นใหม่ของชนกลุ่มน้อยในสังคมใหญ่ (Marginalization of the Majority World)
4. ภัยจากการแพร่ขยายอิทธิพลทางทหาร (Global Militarization)

นอกจากนี้ ยังมีการให้คำนิยามและแบ่งประเภทของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในลักษณะแยกย่อยลงไป เช่น ภัยคุกคามจากโรคระบาด (Epidemiology), ภัยคุกคามทางสารสนเทศ (Information), ภัยจากอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational crime), ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) และภัยคุกคามทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics)

ภัยคุกคามที่ปรากฏ เป็นภัยที่มีความซับซ้อนและหลากหลายเชื่อมโยงครอบคลุมในหลายมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการทหารเทคโนโลยีทรัพยากรธรรมชาติโดยมีแนวโน้มที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น บริบทของแต่ละประเทศในการพิจารณาเกี่ยวกับ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงก็จะคำนึงถึงบริบทต่างๆ เช่น สภาพแวดล้อม พลังอำนาจของชาติ วัฒนธรรมของชาติ อันจะส่งผลให้ประเด็นด้านภัยคุกคามมีความแตกต่างกัน โดยสหประชาชาติได้ระบุภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของโลกไว้ (Osisanya, UN Chronicle)¹⁷ ดังที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ระบุโดยสหประชาชาติ

ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ที่ระบุโดยสหประชาชาติ	ความยากจน*
	โรคระบาด*
	ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม*
	สงครามกลางเมือง
	การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์
	การกระทำอันเป็นการทารุณ (การค้ามนุษย์ ค้าอวัยวะ ฯลฯ)*
	อาวุธที่มีการทำลายล้างสูง
	การก่อการร้าย*
	องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ*

* มีความเกี่ยวข้องกับประเทศไทยสูง

จากการที่ได้ศึกษา พบว่า ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี เกิดจากปัจจัยบวกของ กระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีความก้าวหน้าทางการสื่อสารและเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด และ เป็นส่วนประกอบหนึ่งของภัยคุกคามด้านอื่นๆ ซึ่งภัยคุกคามได้ทั้งหมดได้ทวีความรุนแรง เพิ่มขึ้นตามระดับการพัฒนาทางเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในด้านต่างๆ และส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ผู้วิจัยจึงได้ ศึกษาประเด็น ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อ กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีกับกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ เป็นหน่วยที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ได้ถือกำเนิดในปี พ.ศ. 2445 (รัชสมัยรัชกาลที่ 5) ชื่อ “กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1” ขึ้นอยู่ในบังคับบัญชาของกรมบัญชาการทหารบกมณฑลทหารบกกรุงเทพฯ และในปี พ.ศ. 2450 ทางราชการได้ปรับปรุงกิจการทหารปืนใหญ่ใหม่ พร้อมกันนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าสถาปนาเป็นหน่วยรักษาพระองค์ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2450 เกียรติประวัติของหน่วย คือ การที่สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชาซึ่งก็คือ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้เข้ารับราชการในกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์¹⁸ โดยเข้ามารับราชการเป็นผู้บังคับกองร้อยที่ 2 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ในขณะที่ดำรงพระยศ นายร้อยโท

ภารกิจกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ทำการยิงสนับสนุนให้แก่หน่วยดำเนินกลยุทธ์ระดับกองพล อย่างแม่นยำ ต่อเนื่องและทันเวลา ด้วยการยิงทำลาย ยิงตัดรอน และยิงข่มตามลำดับความเร่งด่วนต่อเป้าหมายต่างๆ ดำเนินการในส่วนระบบอาวุธของทหารปืนใหญ่ เกี่ยวกับการค้นหาเป้าหมาย การติดต่อสื่อสาร การทำงานแผนที่ การอำนวยความสะดวก และการประสานการยิงสนับสนุน ควบคุมบังคับบัญชา อำนาจการ และประสานการปฏิบัติของหน่วยในอัตราและหน่วยขึ้นสมทบ และภารกิจในฐานะที่เป็นหน่วยทหารรักษาพระองค์ จัดกองร้อยปืนใหญ่ยิงสลุด เนื่องในงานพระราชพิธีต่างๆ จัดกำลังพลถวายความปลอดภัยต่อพระบรมวงศานุวงศ์¹⁹

การจัดตามอัตราการจัดของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ประกอบด้วย 1 กองร้อย กองบังคับการ และ 3 กองพันทหารปืนใหญ่ขนาด 105 มิลลิเมตร โดยมียุทธโศปกรณ์หลักเป็น ปืนใหญ่ชนิดลากจูงขนาด 105 มิลลิเมตร เอ็ม.101 เอ1(ปรับปรุง) ประจำการในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ และกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 11 รักษาพระองค์ ปืนใหญ่ชนิดลากจูงขนาด 105 มิลลิเมตร เอ็ม.119 ประจำการในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 31 รักษาพระองค์ และยังมีปืนใหญ่ขนาด 75 มิลลิเมตร ที่ใช้สำหรับการยิงสลุต ประจำการในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์²⁰

กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 31 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ เป็นหน่วยที่ได้รับยุทธโศปกรณ์ปืนใหญ่ขนาด 105 มิลลิเมตร เอ็ม.119 ซึ่งเป็นปืนใหญ่ที่มีความทันสมัยที่สุดในกองทัพบก ปืนใหญ่ชนิดนี้เป็นปืนใหญ่ที่มีความสามารถในการหาที่ตั้งและกำหนดที่ตั้งของปืนใหญ่เองได้ และระบบการยิงปืนใหญ่ชนิดนี้จะเชื่อมต่อระหว่าง ศูนย์อำนวยการยิง ผู้ตรวจการณหน้า และหมู่ปืน ในการส่งคำขอยิง การคำนวณหาหลักฐานยิง และส่งหลักฐานยิงกลับไปยังหมู่ปืน ทำให้ปืนใหญ่ชนิดนี้มีความรวดเร็วในการยิงต่อภารกิจที่ได้รับมากกว่าปืนใหญ่ชนิดอื่นๆ แต่ระบบการยิงอัตโนมัตินี้เป็นระบบที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องใช้ดาวเทียมอย่างน้อย 3 ดวง ในการกำหนดที่ตั้งของตนเอง ต้องใช้ระบบการส่งข้อมูลทางคลื่นวิทยุในการส่งข้อมูลระหว่าง 3 ส่วน ซึ่งจากการใช้งานปืนใหญ่ในการฝึกนั้น หากถูกรบกวนทางสัญญาณทำให้ไม่สามารถค้นหาดาวเทียมได้ จะไม่สามารถกำหนดที่ตั้งของส่วนต่างๆ ได้ และหากถูกรบกวนทางสัญญาณวิทยุ ก็จะไม่สามารถส่งข้อมูลในการยิงปืนใหญ่ระหว่างส่วนต่างๆ ได้ และจะส่งผลกระทบต่อภารกิจที่ต้องสนับสนุนหน่วยดำเนินกลยุทธ์ได้ ซึ่งหากเป็นการรบที่ต้องการใช้ความเร็วในการยิงแล้วนั้นก็ส่งผลกระทบต่อภาพรวมได้ และในปัจจุบันที่มีการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ทำให้โอกาสที่ระบบการยิงอัตโนมัติจะถูกรบกวนเป็นไปได้สูง

จากการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ต้องปรับตัว เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ในด้าน กำลังพล, ยุทธโศปกรณ์, งบประมาณ และการบริหารจัดการ ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบการประเมินความพร้อม SWOT Analysis มาทำการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของ กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ มีรายละเอียดแสดงใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมิน SWOT Analysis ของ กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง(Strength)	จุดอ่อน(Weakness)
ปัจจัยภายนอก	<ol style="list-style-type: none"> 1.ที่ตั้งหน่วยเหมาะสม 2.กำลังพลมีความรู้ด้านเทคโนโลยี 3.มียุทธโปกรณ์ปืนใหญ่ที่ทันสมัยที่สุด 	<ol style="list-style-type: none"> 1.กำลังไม่เพียงพอ(ขาดอัตรา) 2.ขาดระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
โอกาส(Opportunity)	กลยุทธ์เชิงรุก(SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข(WO)
<ol style="list-style-type: none"> 1.กองทัพสนับสนุนงบประมาณ เนื่องจากเป็นหน่วยเป้าหมาย 2.ความรวดเร็วในการสื่อสาร 3.เข้าถึงผู้ได้บังคับบัญชาได้ง่าย 	-ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและการพัฒนาเครื่องช่วยฝึก	-พัฒนาระบบการจัดการข้อมูล เพื่อรองรับข้อมูลข่าวสารที่มีจำนวนมาก
อุปสรรค(Threat)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน(ST)	กลยุทธ์เชิงรับ(WT)
<ol style="list-style-type: none"> 1.มีข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก 2.กำลังพลมีพื้นฐานด้านเทคโนโลยีไม่เท่ากัน 	-ประเมิน สํารวจ สอบถาม ศึกษาข้อมูลกำลังพล เพื่อจัดกลุ่มกำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่	-อบรม Unit school เรื่องการใช้งานเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาความรู้กำลังพล

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า จุดแข็งของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ คือ มีที่ตั้งหน่วยที่เหมาะสมเพราะที่ตั้งหน่วยของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ตั้งอยู่ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร, กำลังพลมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน และกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ได้รับยุทธโปกรณ์ปืนใหญ่ที่ทันสมัยที่สุด โอกาสของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ คือ การเป็นหน่วยเป้าหมายของกองทัพบก ที่กองทัพให้ความสำคัญคอยสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติการกิจต่างๆ, การติดต่อสื่อสารที่มีความรวดเร็ว เนื่องจากการพัฒนาของเทคโนโลยี ทำให้สามารถเข้าถึงผู้ได้บังคับบัญชาได้อย่างรวดเร็ว และมีการกระจายข่าวสารที่ทั่วถึง แต่จุดอ่อนของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์คือกำลังพลไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับการฝึกเพิ่มมากขึ้น และระบบการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารยังไม่มีประสิทธิภาพ อุปสรรคของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ คือ การรับข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนมาก เนื่องจากได้รับการฝึกหลายหลายรูปแบบและกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่มีพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่ไม่เท่าเทียมกัน ทำให้ผลการปฏิบัติงานยังไม่เรียบร้อย และจากผลการประเมินความพร้อม ทำให้ได้ปัจจัยที่ส่งผลในการเพิ่มความพร้อม และแนวทางการเพิ่มความพร้อมของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ มีรายละเอียด ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลในการเพิ่มความพร้อมของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี ได้แก่

1. กำลังพล
 - 1.1 กำลังพลที่รับผิดชอบด้านการใช้เทคโนโลยี ต้องมีความชำนาญเฉพาะด้านและต้องเข้าใจภารกิจที่ตนเองรับผิดชอบ
 - 1.2 จากภารกิจของหน่วยมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ทำให้กำลังพลไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน
 - 1.3 กำลังพลที่มีอายุเกิน 50 ปี ส่วนใหญ่ไม่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน
2. ยุทธโศปกรณ์
 - 2.1 ยุทธโศปกรณ์ที่ได้รับมีเทคโนโลยีสูง กำลังพลขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้งานยุทธโศปกรณ์
 - 2.2 ระบบเทคโนโลยีในยุทธโศปกรณ์ที่หน่วยได้รับ ไม่สามารถใช้งานได้
 - 2.3 ความชำนาญในการใช้ยุทธโศปกรณ์ จะอยู่ที่ตัวกำลังพล หากกำลังพลติดภารกิจไม่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา
3. การบริหารจัดการ
 - 3.1 ข้อมูลในปัจจุบันมีจำนวนมาก ทำให้มีความซ้ำซ้อนของข้อมูล และส่งผลให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานของกำลังพล
 - 3.2 การหมุนเวียนทดแทน กำลังพลในการปฏิบัติงาน
 - 3.3 การตรวจสอบของผู้บังคับบัญชาไม่ครอบคลุมทุกการปฏิบัติงาน
4. งบประมาณ
 - 4.1 มีการปรับเปลี่ยนงบประมาณตามสถานการณ์
 - 4.2 การขอรับสนับสนุนงบประมาณเนื่องจากได้รับการกิจเพิ่มเติม

แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

แนวทางการเสริมสร้างความพร้อม ได้จากผลการประเมินความพร้อม (SWOT Analysis) ของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ แบ่งออกเป็น 4 กลยุทธ์ ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO) การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและเครื่องช่วยฝึก โดยการ
 - 1.1 รวบรวม ดำเนินการรวบรวมข้อมูลรูปแบบการฝึก ปัญหาข้อขัดข้องที่เกี่ยวข้องกับยุทธโศปกรณ์ทั้งหมด โดยการเก็บรวบรวม บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อไว้ใช้ในการพัฒนาต่อไป
 - 1.2 สร้างนวัตกรรม นำรูปแบบการฝึกที่เก็บรวบรวมมาทำสื่อการสอนในการช่วยพัฒนาการฝึกได้ตลอดเวลา ทำให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และนำปัญหาข้อขัดข้องที่ได้รับมาสร้างเครื่องมือ (นวัตกรรม) ในการช่วยแก้ปัญหาเมื่อระบบเทคโนโลยีของยุทธโศปกรณ์ไม่สามารถใช้งานได้
 - 1.3 ส่งเสริม ผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุน ให้รางวัลกำลังพลที่มีความสามารถในสร้างนวัตกรรมและการพัฒนาเครื่องช่วยฝึก เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กำลังพลในการพัฒนา
2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) การพัฒนาระบบการจัดการข้อมูล เพื่อรองรับข้อมูลข่าวสารที่มีจำนวนมาก โดยการ
 - 2.1 สำรวจ ดำเนินการสำรวจข้อมูลข่าวสารทั้งหมดที่ได้รับ โดยการบันทึก และนำมาจัดกลุ่มข้อมูล เพื่อแบ่งประเภทของข้อมูลออกเป็นเรื่องๆ
 - 2.2 วางแผน ดำเนินการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับมา โดยการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการขจัดความซ้ำซ้อน เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูล และความสับสนของผู้ปฏิบัติงาน โดยอาจทำการแบ่งกลุ่มในแต่ละเรื่องออกเป็น 1. กลุ่มสั่งการ 2. กลุ่มการรายงาน 3. การรายงานฉุกเฉิน
 - 2.3 ควบคุม กำหนดผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับชั้นในการควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ด้านข้อมูลข่าวสาร เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการสื่อสาร
 - 2.4 กำกับดูแลดำเนินการทดสอบระบบอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร และหากมีปัญหาในการจัดการข้อมูลข่าวสาร จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขในทันที เพื่อลดข้อผิดพลาดให้น้อยที่สุด
3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ประเมิน สำรวจ สอบถาม ศึกษาข้อมูลกำลังพล เพื่อจัดกลุ่มกำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่โดยการ
 - 3.1 ทดสอบ ดำเนินการประเมินผล ความรู้ ความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติหน้าที่ แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์

- 3.2 แบ่งกลุ่ม ดำเนินการแบ่งกลุ่มกำลังพล ออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่มีความชำนาญในการใช้งานเทคโนโลยี และกลุ่มที่ไม่มีความชำนาญในการใช้งานเทคโนโลยี
- 3.3 ปฏิบัติงาน ดำเนินการให้กำลังพลกลุ่มที่มีความชำนาญ ปฏิบัติงานในส่วนอำนวยความสะดวกและการนำเสนอ และกำลังพลกลุ่มที่ไม่มีความชำนาญ ปฏิบัติงานในส่วนปฏิบัติการ
4. กลยุทธ์เชิงรับ (WT) อบรม Unit school เรื่องการใช้งานเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาความรู้กำลังพลโดยการ
 - 4.1 วางแผน กำหนดตารางการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยี ให้มีการสอนในเรื่องการใช้เทคโนโลยี, การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี, ประโยชน์และโทษจากการใช้งานเทคโนโลยี และฝึกการปฏิบัติงาน เพื่อให้กำลังพลมีความชำนาญ
 - 4.2 ฝึกอบรม จัดการอบรมแบบ Unit School ให้กับกลุ่มที่ไม่มีความชำนาญในการใช้งานเทคโนโลยี เพื่อให้กำลังพลสามารถใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้
 - 4.3 หมุนเวียนกำลังพล เมื่อกำลังพลมีความรู้ ความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ให้ทำการทดแทนกำลังพล โดยดำเนินการหมุนเวียนการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้กำลังพลเดิมผ่อนคลายและมีความพร้อมปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ทั้ง 4 แนวทางพบว่า เป็นการนำกลยุทธ์ที่ได้จากการประเมินความพร้อมโดยใช้ SWOT Analysis มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ให้มีความพร้อมทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ ด้านกำลังพล, ด้านยุทธโศปกรณ์, ด้านการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวจะช่วยเสริมจุดแข็ง และลดจุดอ่อนให้กับกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ เพื่อเตรียมพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี

บทสรุป

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อรองรับกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี โดยมีประเด็นเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี, ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง, นโยบายและแผนระดับชาติด้านความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายกองทัพบก ปี 2563 ซึ่งให้ความสำคัญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความหลากหลาย

ไม่ว่าจะเป็นภัยจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ, ยาเสพติด, ความขัดแย้งในสังคม, สาธารณะ ภัยขนาดใหญ่ และการก่อการร้าย โดยภัยที่ให้ความสำคัญและเชื่อมโยงไปยังภัยคุกคาม รูปแบบใหม่ด้านอื่นๆ คือ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ที่ต้องปรับตัวเองให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว

ทั้งนี้ กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในการ เสริมสร้างจุดแข็ง และจุดอ่อน ของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ เพื่อให้สามารถ รับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีได้

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ความพร้อมของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ คือ จุดแข็ง ที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ในด้านที่ตั้งของหน่วย, กำลังพลมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี และการได้รับ ยุทธโศปกรณ์ปืนใหญ่ที่ทันสมัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ความพร้อมของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ คือ จุดแข็ง ที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ในด้านที่ตั้งของหน่วย, กำลังพลมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี และการได้รับ ยุทธโศปกรณ์ปืนใหญ่ที่ทันสมัย ในส่วนของแนวทางในการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือ กับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์นั้น จะใช้ กลยุทธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาเป็นแนวทางการพัฒนา ดังนี้ กลยุทธ์เชิงรุก : ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและเครื่องช่วยฝึก โดยมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ สร้างสื่อการสอนเพื่อพัฒนาการฝึก, กลยุทธ์เชิงแก้ไข : การพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลที่มี จำนวนมาก โดยมีการควบคุมจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น, กลยุทธ์เชิงป้องกัน : ประเมินผล สํารวจ สอบถาม กำลังพล เพื่อจัดกลุ่มกำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่ และกลยุทธ์ เชิงรับ : อบรม Unit School เรื่องการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาความรู้ของ กำลังพลในการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย นโยบาย และกฎหมายรองรับเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี ที่เป็นข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายดังนี้

1. ควรกำหนดนิยามและขอบเขตของความมั่นคงให้มีความชัดเจนและครอบคลุมภารกิจด้านความมั่นคงที่สำคัญ
2. ควรสร้างความชัดเจนของแผนงานด้านความมั่นคงและพัฒนากลไกให้มีความพร้อมขับเคลื่อนงานตามแผนให้เหมาะสมกับโครงสร้างของหน่วยงานตลอดจนกำหนดกลไกดำเนินงานให้มีผู้รับผิดชอบด้านแผนพัฒนาความมั่นคงต่างๆ ที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงอย่างต่อเนื่อง
3. ควรปรับปรุงระบบงบประมาณให้มีกรอบเงินสนับสนุนความมั่นคงอย่างชัดเจนทั้งการมีงบประมาณโดยตรงด้านความมั่นคง และจัดสรรงบประมาณในงานด้านความมั่นคงเพิ่มเติมจากงบประมาณปกติ ตลอดจนควรปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีบุคลากรเพียงพอและมีระบบบูรณาการงานที่มีเอกภาพ
4. ควรกำหนดเกณฑ์การวัดผลสำเร็จของงาน โดยการปรับน้ำหนักคะแนนวัดผลด้านความมั่นคงตามคำรับรองปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้มากขึ้น
5. ควรมีการจัดฐานข้อมูลด้านความมั่นคงอย่างถูกต้อง และครบถ้วน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ เป็นข้อเสนอแนะในการลงมือปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีหน้าที่จัดการตามนโยบายที่กำหนดในหลากหลายด้าน

1. จัดให้กองทัพมีโครงสร้างการจัดองค์กรเพื่อจัดการด้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีที่ชัดเจน
2. ควรนำแนวทางการเพิ่มความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ไปประยุกต์ใช้กับหน่วยระดับเดียวกัน
3. มีกฎหมายรองรับให้อำนาจของกองทัพในการบริหารจัดการกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยี
4. ควรศึกษาวิจัยในหัวข้อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในด้านอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

5. สนับสนุนงบประมาณและเครื่องมือสิ่งอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องมีความพร้อมในการเผชิญภัยคุกคามทั้งแบบดั้งเดิม (Traditional Threats) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและความเป็นอยู่ของคนในชาติ ซึ่งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และยากที่จะคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ลักษณะของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านเทคโนโลยีจะมีความสลับซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภัยคุกคามที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมทางไซเบอร์ ซึ่งจะมีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับประเทศหรือภูมิภาคอื่นๆ ทั้งที่เป็นรัฐชาติ และไม่มีสถานะเป็นรัฐ (Non - state Actor) ดังนั้น ปัญหาเหล่านี้หากไม่สามารถควบคุมและได้รับการแก้ไขอย่างทันเวลาแล้ว ย่อมจะส่งผลกระทบขยายเป็นปัญหาความมั่นคงที่รุนแรงต่อประชาชนและประเทศชาติได้

เอกสารอ้างอิง

- ¹ ศูนย์การศึกษาโรงเรียนการกำลังสำรอง [อินเทอร์เน็ต]. ประจวบคีรีขันธ์ : ศูนย์กำลังสำรอง; 2557 [ปรับปรุงเมื่อ 2 เมษายน 2563; เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก : <http://ras.tdc.mi.th/webpage/ราชทัณฑ์เลขที่%20ร.๖.html>
- ² ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 - 2580. ครั้งที่ 1. 2561 หน้า 4.
- ³ เรื่องเดียวกัน; หน้า 2 - 4.
- ⁴ เรื่องเดียวกัน; หน้า 7.
- ⁵ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พ.ศ. 2561 - 2580. ครั้งที่ 1. 2561 หน้า 11.
- ⁶ เรื่องเดียวกัน; หน้า 10.
- ⁷ ประยุทธ์ จันทร์โอชา, พลเอก.กองทัพไทยกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่. กรุงเทพฯ : สมาคมรัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2551.
- ⁸ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง. อ้างถึงแล้ว; หน้า 10.
- ⁹ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง. อ้างถึงแล้ว; หน้า 11 - 17.
- ¹⁰ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2560) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564. หน้า 13.
- ¹¹ เรื่องเดียวกัน; หน้า 13 - 15.
- ¹² วิสัยทัศน์กองทัพบก ปี 2580. นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2563; หน้า 3.
- ¹³ เจตนารมณ์และวิสัยทัศน์การปฏิบัติงานของผู้บัญชาการทหารบก. นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2563; หน้า 4.
- ¹⁴ นโยบายเร่งด่วน. นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2563; หน้า 5 - 6.
- ¹⁵ นโยบายเฉพาะ. นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2563; หน้า 7 - 33.
- ¹⁶ Christ Abbott, Paul Rogers, John Slobodan. Global Responses to Global Threats : Sustainable Security for the 21st Century. Oxford Research Group (ORG); 2006.
- ¹⁷ Osisanya S. (United Nations) National Security versus Global Security : <https://www.un.org/en/chronicle/article/national-security-versus-globalsecurity>.

-
- 18 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร; 2556 [ปรับปรุงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2563; เข้าถึงเมื่อ 16 พฤษภาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.1artillery.org/home.php>
- 19 เรื่องเดียวกัน.
- 20 เรื่องเดียวกัน.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

พันเอก กิตติศักดิ์ กาญจนะวสิต

วัน เดือน ปีเกิด

25 สิงหาคม 2520

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2544

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

พ.ศ. 2547

ชั้นนายร้อย ปตอ. โครงการ IMET ประเทศสหรัฐอเมริกา

พ.ศ. 2550

ชั้นนายพัน ปตอ. โครงการ IMET ประเทศสหรัฐอเมริกา

พ.ศ. 2551

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2554

หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 89 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2544 - 2545

ผู้ตรวจการณ์หน้า กองพันทหารปืนใหญ่

ศูนย์การทหารปืนใหญ่

พ.ศ. 2545 - 2547

รองผู้บังคับกองร้อยทหารปืนใหญ่ กองพันทหารปืนใหญ่

ศูนย์การทหารปืนใหญ่

พ.ศ. 2547 - 2551

ผู้บังคับกองร้อยทหารปืนใหญ่ กองพันทหารปืนใหญ่

ศูนย์การทหารปืนใหญ่

พ.ศ. 2551 - 2553

นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึก กองพันทหารปืนใหญ่

ศูนย์การทหารปืนใหญ่

พ.ศ. 2553 - 2554

นายทหารนักเรียน หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 89

โรงเรียนเสนาธิการทหารบก

พ.ศ. 2554 - 2557

รองผู้บังคับกองพัน ทหารปืนใหญ่ที่ 31 รักษาพระองค์

พ.ศ. 2557 - 2560

ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 31

กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

พ.ศ. 2560 - 2562

เสนาธิการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2562 - ปัจจุบัน

รองผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์